МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

БІОЛОГІЯ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	*Перший (бакалаврський) рівень*
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	*Бакалавр*
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ	*Е Природничі науки, математика та статистика*
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	*Е1 «Біологія та біохімія»*
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр з біології
КВАЛІФІКАЦІЯ В ДИПЛОМІ	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність- Е1 «Біологія та біохімія» Освітньо-професійна програма – Біологія

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Голова Вченої Ради
_____ Наталя ФАЛЬКО
(протокол №17 від 23.06.2026 р.)

Оновлена освітньо-професійна програма вводиться в дію
з «01» вересня 2026 р.
Ректор _____ Наталя ФАЛЬКО
Наказ №35/01-05 від 23.06.2026 р.

Запоріжжя 2026 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо- професійної програми
Біологія

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
(Наказ №67/01-05 від 01.09.2025) Петро ГОРЛОВ

В.о. завідувача випускової кафедри Петро ГОРЛОВ

Голова Вченої ради
факультету
природничих наук Олександр ЖУКОВ

Начальник навчального відділу Оксана КОТЕНКО

Голова науково-методичної
ради університету Оксана БУНЧУК

Голова комісії Вченої ради
МДПУ імені Богдана Хмельницького
з експертизи якості
освітніх програм спеціальностей Вікторія ЦИБУЛЬСЬКА

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою спеціальності (Е1 Біологія та біохімія) у складі:
1. Писанець Олександр Максимович – канд.біол.наук, доцент, доцент кафедри біології та фізичної реабілітації
2. Солоненко Анатолій Миколайович – доктор. біол. наук, професор, професорботаніки, екології та садово-паркового господарства
3. Арабаджи-Тіпенко Л.І. – канд. біол. наук, старший викладач кафедри біології та фізичної реабілітації

Члени робочої групи зі складу стейкголдерів та роботодавців:
1. Коломійчук Віталій Петрович – доктор. біол. н., заступник директора з наукової роботи ботанічного саду імені. академіка О. В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
2. Тищенко Тарас Михайлович – генеральний директор ДУ «ЗАПРОРІЗЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»
3. Чугай Людмила Віталіївна – директор Ліцею №9 Мелітопольської міської ради Запорізької області

Члени робочої групи зі складу здобувачів вищої освіти:
Дорошенко Вероніка Вадимівна – спеціальність 091 Біологія та біохімія, група М514п
Романенко Тетяна Анатоліївна – спеціальність 091 Біологія та біохімія, група 514п

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкголдерів:
1.Коломійчук Віталій Петрович – доктор. біол. н., заступник директора з наукової роботи ботанічного саду імені. академіка О. В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
2. Кунах Ольга Миколаївна – доктор. біол. н., професор, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара О.М. Кунах.

Гарант ОП **Петро ГОРЛОВ**

Актуалізовано:

Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	Наказ МОН №1457 від 21.11.2019 https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/091-Biolohiya-1.pdf			
Дата перегляду/Внесення змін до ОПП	Протокол №19 від "30" червня 2025 року	Протокол № 9 від «29» травня 2026 року.		
ПІБ гаранта ОПП	Писанець О.М.	Горлов П.І.		
Підпис гаранта ОПП				

ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1. Загальна характеристика	
Назва освітньо- професійної програми	Біологія
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Факультет природничих наук Кафедра біології та фізичної реабілітації
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	Е Природничі науки, математика та статистика
Спеціальність	Е1 «Біологія та біохімія»
Форма здобуття освіти за цією освітньо-професійною програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них	Денна, заочна (за державним замовленням та на контрактній основі) 2026-2028рр.
Освітня кваліфікація	Бакалавр з біології
Професійна кваліфікація (за наявності)	
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти- Бакалавр Спеціальність- Е1 «Біологія та біохімія» Освітньо-професійна програма Біологія
Тип диплому	Диплом бакалавра, одиничний
Найменування партнера за узгодженою спільною освітньо-професійною програмою (за наявності)	
Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, відповідно до стандартів вищої освіти	FQ-EHEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК України– 6 рівень. Наявність повної загальної середньої освіти або ступеня ОКР «Молодший спеціаліст», молодшого бакалавра і фахового молодшого бакалавра
Мова викладання	Українська мова
Опис предметної області	***Об'єкт вивчення:*** Структура та принципи функціонування біологічних систем різного рівня організації; молекулярні та біохімічні механізми біологічних процесів і їхньої регуляції за різних умов існування живих об'єктів; еволюція та біорізноманіття живих систем, взаємодія між ними і навколишнім середовищем; біологічні та біохімічні основи медицини та біотехнологій. ***Цілі навчання:*** Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у сфері

	біології та біохімії, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування теорій та методів біології та інших природничих наук. ***Теоретичний зміст предметної області:*** Поняття, концепції, принципи, закони сучасних біологічних наук та їх застосування для досліджень біологічних систем різних рівнів організації та вирішення практичних задач у галузі біології та біохімії. Механізми перебігу молекулярних, біохімічних, фізіологічних процесів та їх регуляція. Еволюційні процеси та біорізноманіття. ***Основні поняття:*** ***Концепції:*** ***Принципи:*** студентоцентричний, комптентністно-орієнтований, практико-орієнтований, міждисциплінарний ***Методи, методики та технології:*** Методи польових і лабораторних біологічних та біохімічних досліджень, аналізу, статистичної обробки та інтерпретації експериментальних даних, математичного та комп'ютерного моделювання біологічних процесів, інформаційні та комунікаційні технології. ***Інструменти та обладнання:*** живі об'єкти, біологічні моделі, прилади та устаткування біологічних та біохімічних лабораторій, модельні біологічні об'єкти, комп'ютери та комп'ютерні бази даних, загальне та спеціалізоване програмне забезпечення.
Академічні права випускників	Випускники мають право на навчання за програмою другого рівня вищої освіти для здобуття освітнього ступеню «магістр»; отримання післядипломної освіти; підвищення кваліфікації.
2. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньо-професійної програми ЄКТС	Обсяг освітньо-професійної програми – 240 кредитів ЄКТС. Обов'язкові освітні компоненти – 180 кредитів ЄКТС. Вибіркові освітні компоненти – 60 кредити ЄКТС. Обсяг освітніх компонентів загальної підготовки – 37 кредитів ЕКТС. Обсяг освітніх компонентів професійної підготовки – 143 кредитів ЕКТС. Відсоток обсягу освітньо-професійної програми, який спрямовано на забезпечення загальних і спеціальних компетентностей за спеціальністю – 59,6%.
3. Мета освітньо - професійної програми	

Підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі біології та біохімії шляхом формування системних теоретичних знань, практичних умінь, дослідницьких компетентностей і професійного мислення, необхідних для аналізу, дослідження та оцінювання біологічних систем різних рівнів організації, застосування сучасних біологічних і біохімічних методів, виконання науково-практичних завдань, професійної діяльності у фаховому середовищі та продовження освіти на наступних рівнях вищої освіти.	
4. Характеристика освітньо – професійної програми	
Тип освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма прикладного та дослідницько-орієнтованого спрямування, спрямована на підготовку конкурентоспроможних фахівців у галузі біології та біохімії, здатних застосовувати сучасні біологічні методи дослідження, аналізувати стан біологічних систем різних рівнів організації, інтерпретувати результати досліджень і розв'язувати актуальні професійні та науково-практичні завдання. Практична складова програми реалізується через проходження навчальних і виробничих практик у лабораторіях, науково-дослідних установах, закладах освіти та інших установах біологічного спрямування, що забезпечує набуття здобувачами практичного досвіду професійної діяльності, застосування сучасних методів біологічного аналізу та формування готовності до роботи у фаховому середовищі.
Основний фокус освітньої-професійної програми	Підготовка висококваліфікованих фахівців за спеціальністю Біологія та біохіміяз акцентом на формування системних знань, практичних умінь і дослідницьких навичок у галузі біологічних наук. ОПП спрямована на формування у здобувачів здатності досліджувати, аналізувати та оцінювати стан біологічних систем різних рівнів організації, інтерпретувати результати досліджень, застосовувати сучасні методи біологічного аналізу та виконувати актуальні науково-практичні завдання. Програма забезпечує набуття загальних і фахових компетентностей, необхідних для професійної діяльності у сфері біології, використання результатів біологічних досліджень у практичній діяльності, а також створює підґрунтя для подальшого навчання, професійного розвитку та кар'єрного зростання.
Особливості програми	Пріоритетними цілями програми є: - формування фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання із застосуванням законів, теорій та методів біологічної науки. Особливістю програми є: - посилена практична складова, навчання здійснюється в навчальних та наукових лабораторіях, на виробництві. Успішне опанування обов'язкових компонентів є однією із умов присудження професійної кваліфікації; -високий рівень підготовки фахівців обумовлений наявністю в Університеті наукових шкіл, високим рівнем кадрового та матеріально-технічного забезпечення освітнього та наукового процесу, інтегрованістю у світовий науковий простір; -до освітнього процесу залучено відомих фахівців-практиків;

	- передбачає проходження виробничої практики в різних регіонах України та можливість стажування за кордоном (Франція, Польща, Словаччина, Німеччина та ін.).
5. Можливість працевлаштування за здобутою освітою	
Можливість працевлаштування	Випускники ОПП можуть працевлаштовуватися у науково-дослідних установах, біологічних, біохімічних, медико-біологічних, екологічних, аналітичних і діагностичних лабораторіях, природоохоронних установах, біотехнологічних підприємствах, закладах освіти та інших установах, діяльність яких пов'язана із застосуванням біологічних знань і методів дослідження.
Придатність до працевлаштування	Сфера працевлаштування випускників ОПП – установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України, науково-дослідні інститути НАН України, природоохоронні заклади та установі, науково-виробничі компанії та установи. Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 **https://me.gov.ua/Profession/List?lang=uk-UA&id=d4162ef8-2771-4ac5-99ef-1d4b6f5336af&tag=KlasifikatorProfesii-Poshuk**
Подальше навчання	Передбачена можливість продовження навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.
6. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практику (навчальні лабораторії та виробництво), практика із використанням загально- та спеціально- наукових методів (методи лабораторних та польових досліджень, методи статистичної обробки експериментальних даних, використання інформаційних та комунікаційних технологій). Основні форми освітнього процесу: лекції, практичні заняття, семінари, лабораторні роботи, навчально-польові практики, курсова робота, виробнича та переддипломна практика, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами. Дистанційне навчання за допомогою університетського Центру освітніх дистанційних технологій (http://www.dfn.mdpu.org.ua/)

Оцінювання	Оцінювання в Університеті здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. Оцінювання здобувачів вищої освіти за усіма видами аудиторної та позааудиторної (самостійної) навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального матеріалу з ОПП: поточний контроль (тестування, реферати, презентації, творчі індивідуальні завдання та ін.), підсумковий контроль, письмові та усні заліки, екзамени, проходження практичної підготовки та ін. Семестровий підсумковий контроль з освітніх компонентів проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку та/ або екзамену в термін встановлений графіком навчального процесу. Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає наступне: - за національною 4-х бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); - загальна сума балів підсумкового семестрового контролю складає 100 балів за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, F, FX); - оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим і проводиться відповідно до встановлених процедур. Підсумкова атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену за програмою підготовки та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження освітнього ступеня «Бакалавр» із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з біології.
7. Компетентності, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньо-професійною програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій)	
Інтегральна компетентність	**ІК.** Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	**ЗК01.** Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. **ЗК02.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

	ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК04.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК05.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово. **ЗК06.** Здатність спілкуватися іноземною мовою. **ЗК07.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК08.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. **ЗК09.** Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища. **ЗК10.** Здатність працювати в команді.
Спеціальні компетентності (СК)	**СК01.** Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань. **СК02.** Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей. **СК03.** Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси. **СК04.** Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах. **СК05.** Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності. **СК06.** Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування. **СК07.** Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів. **СК08.** Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів. **СК09.** Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища. **СК10.** Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.
8. Програмні результати навчання, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньо-професійною програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій)	
Результати навчання (РН)	**ПР01.** Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності. **ПР02.** Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності. **ПР03.** Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології.

	ПР04. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами. **ПР05.**Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних біологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення **ПР06.** Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, екології, математики у процесі навчання та забезпечення професійної діяльності. **ПР07.** Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання. **ПР08.** Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей. **ПР09.** Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності. **ПР10.** Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань. **ПР11.** Розуміти структурну організацію біологічних систем на молекулярному рівні. **ПР12.**Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем. **ПР13.** Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах. **ПР14.** Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії. **ПР15.** Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів. **ПР16.** Знати будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та методи оцінки імунного статусу організму. **ПР17.** Розуміти роль еволюційної ідеї органічного світу. **ПР18.** Уміти прогнозувати ефективність та наслідки реалізації природоохоронних заходів. **ПР19.** Застосовувати у практичній діяльності методи визначення структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних рівнях організації. **ПР20.** Аргументувати вибір методів, алгоритмів планування та проведення польових, лабораторних, клініко-лабораторних досліджень, у т.ч. математичних методів та програмного

	забезпечення для проведення досліджень, обробки та представлення результатів. **ПР21.** Аналізувати інформацію про різноманіття живих організмів. **ПР22.** Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на доброчесність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень. **ПР23.** Реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства. **ПР24.**Аналізувати фізико-хімічні властивості та функціональну роль біологічних макромолекул і молекулярних комплексів живих організмів, характер взаємодії їх з іонами, молекулами і радикалами, їхню будову й енергетику процесів.

9.Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації ОПП залучаються провідні фахівці-практики з досвідом викладацької та/або дослідницької роботи у галузі біології та біохімії за відповідним профілем, які мають теоретичну підготовку та наявність публікацій відповідної тематики; висококваліфіковані представники сфери біології і біохімії. ЗВО забезпечує підвищення кваліфікації та стажування НПП не рідше одного разу на п'ять років відповідно до ст. 60 Закону України «Про вищу освіту» та ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (Постанова КМУ від 30.12.2015 р., №1187). Конкретні форми підвищення кваліфікації визначає ЗВО (підвищення кваліфікації, стажування, участь у національних та міжнародних конгресах, конференціях, симпозіумах, форумах та ін.).
Матеріально-технічне забезпечення	Програма забезпечена необхідним обладнанням, устаткуванням, інструментарієм, аудиторним фондом згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. Освітньо-професійна програма забезпечена науково-дослідними лабораторіями з сучасним обладнанням і приладами.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпеченість ОПП підготовки бакалаврів з біології відповідно до умов ліцензування (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187) та акредитації закладу вищої освіти, зокрема, наявність: науково-методичних матеріалів з освітніх компонентів нормативної та вибіркової складових (у тому числі електронні версії); робочих програм, навчальних та виробничих практик; навчальної та навчально-методичної літератури, статистичних матеріалів; конспектів лекційних матеріалів, методичних рекомендації для проведення практичних і самостійних робіт; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти; бібліотечного фонду фаховими, у т. ч. міжнародними, періодичними виданнями та інтернет-ресурсами. Управління освітнім процесом здійснюється за дистанційним навчанням програмного забезпечення на платформі Moodle Центру освітніх дистанційних технологій https://dfn.mdpu.org.ua/ на офіційному сайті МДПУ імені Богдана Хмельницького https://mdpu.org.ua /; офіційному сайті кафедри біології та фізичної реабілітації https://pn.mdpu.org.ua/bilogii_ta_fiz_reab/.

	Забезпечення доступу здобувачів вищої освіти до мережі Інтернет-ресурсів та електронної пошти, використання пакетів спеціалізованих ліцензованих програм, обладнання сучасними засобами навчання. Базами практичної підготовки здобувачів освіти також є профільні підприємства, з якими укладено договори про співпрацю.
10. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На ОПП передбачена можливість участі здобувачів у програмах академічної мобільності, навчанні, практичній підготовці, стажуваннях та науково-освітніх заходах в інших закладах вищої освіти України на основі двосторонніх договорів з МДПУ імені Богдана Хмельницького з подальшим визнанням результатів навчання в установленому порядку.
Міжнародна кредитна мобільність	Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів / періодів навчання.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюватиметься на умовах контракту у відповідності до ліцензійного обсягу. На даній ОПП навчання наразі не здійснюється.

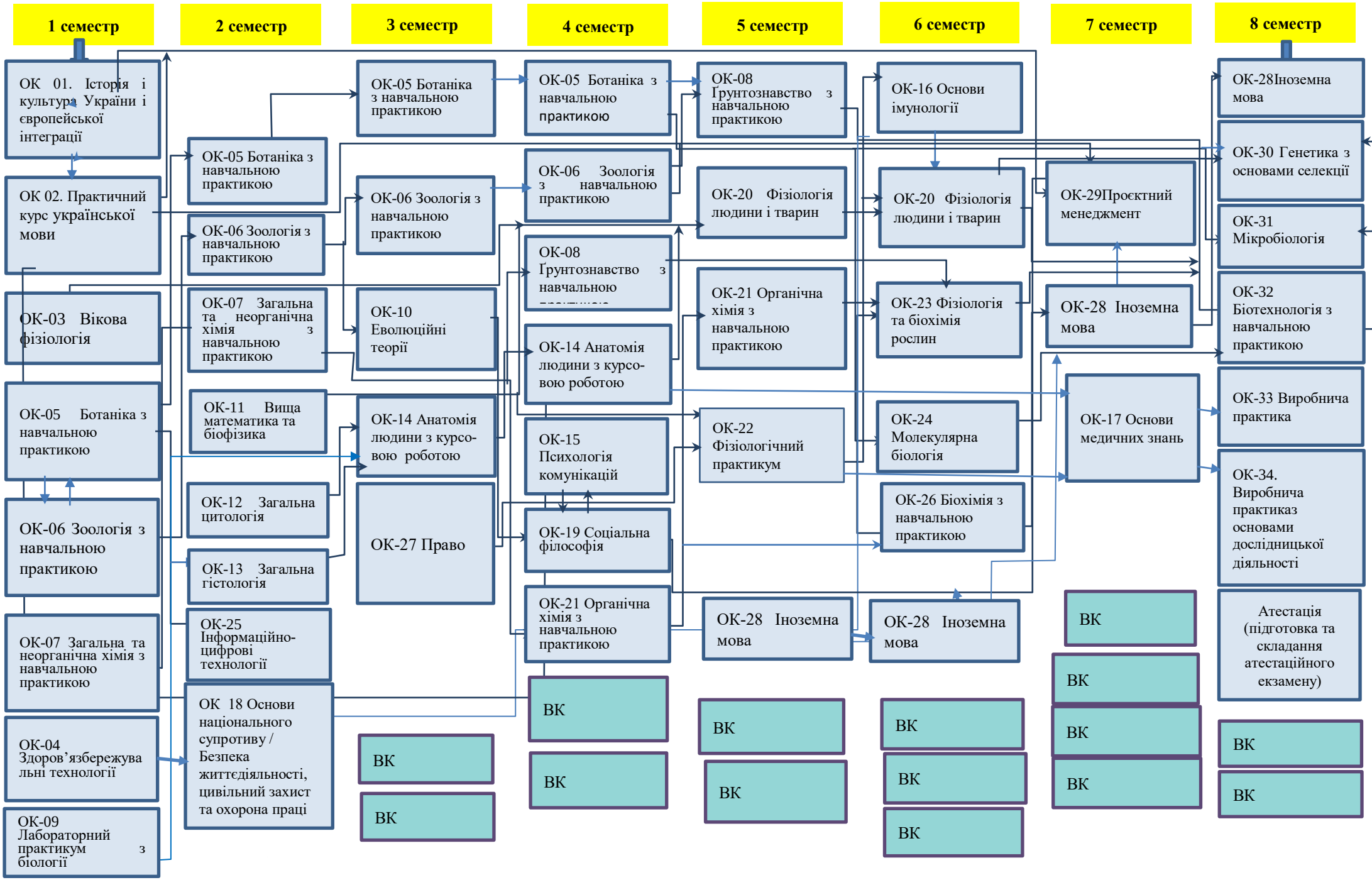
5. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

5.1. Перелік компонентів ОПП «Біологія»

Код н/д	Компоненти освітньої – професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1.Обов'язкові компоненти ОП			
ОК-01	Історія і культура України та європейської інтеграції	3	екзамен
ОК-02	Практичний курс української мови	3	екзамен
ОК-03	Вікова фізіологія	3	екзамен
ОК-04	Здоров'язбережувальні технології виправити	3	залік
ОК-05	Ботаніка з навчальною практикою	14,5	екзамен/залік
ОК-06	Зоологія з навчальною практикою	14,5	екзамен/залік
ОК-07	Загальна та неорганічна хімія з навчальною практикою	8	екзамен/залік
ОК-08	Ґрунтознавство з навчальною практикою	7,5	екзамен/залік
ОК-09	Лабораторний практикум з біології	4	залік
ОК-10	Еволюційні теорії	3	залік
ОК-11	**Вища математика та біофізика**	**4**	залік
ОК-11.01	Модуль 1. Вища математика	2	
ОК-11.02	Модуль 2. Фізика і біофізика	2	
ОК-12	Загальна цитологія	5	залік
ОК-13	Загальна гістологія	5	залік
ОК-14	Анатомія людини з курсовою роботою	9,5	екзамен
ОК-15	Психологія комунікацій	3	залік
ОК-16	Основи імунології	3	залік
ОК-17	Основи медичних знань	3,5	екзамен
ОК-18	**Основи національного спротиву / Безпека життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці**	**5**	диф. залік

ОК-18.01	Модуль 1. Безпека життєдіяльності	1,5	
ОК-18.02	Модуль 2. Цивільний захист	1,5	
ОК-18.03	Модуль 3. Охорона праці	2	
ОК-19	**Соціальна філософія**	**3**	екзамен
ОК-19.01	Модуль 1. Філософія	1,5	
ОК-19.02	Модуль 2. Соціологія	1,5	
ОК-20	Фізіологія людини і тварин	6,5	екзамен/залік
ОК-21	Органічна хімія з навчальною практикою	8,5	екзамен/залік
ОК-22	Фізіологічний практикум	3	залік
ОК-23	Фізіологія та біохімія рослин з курсовою роботою	6	екзамен
ОК-24	Молекулярна біологія	4	екзамен
ОК-25	Інформаційно-цифрові технології	3	залік
ОК-26	Біохімія з навчальною практикою	5,5	екзамен
ОК-27	Право	3	екзамен
ОК-28	Іноземна мова	9	екзамен/залік
ОК-29	Проєктний менеджмент	3	екзамен
ОК-30	Генетика з основами селекції	3	екзамен
ОК-31	Мікробіологія	3	залік
ОК-32	Біотехнологія з навчальною практикою	4	екзамен
ОК-33	Виробнича практика	6	диф. залік
ОК-34	Виробнича практика з основами дослідницької діяльності	6	диф. залік
	Атестація (підготовка та складання атестаційного екзамену)	3	
	Усього за обов'язковою частиною	**180**	
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ (60 кредитів) (освітні компоненти даної освітньої програми, інших освітніх програм та освітні компоненти для реалізації широких освітніх потреб(Каталог вибіркових освітніх компонентів на сайті університету))			
Вільний вибір: 2рік навчання-16кредитів;3рік навчання-20кредитів;4рік навчання-24кредити			
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
		4	залік
	Усього за вибірковою частиною	**60**	
	Загальна кількість	**240**	

5.3. Структурно-логічна схема освітньо - професійної програми.

6. Атестація здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційного екзамену	Кваліфікаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання, визначених цим стандартом та освітньо - професійною програмою.

7. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо- професійної програми

	ІК	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10
ОК-01	+	+	+			+					
ОК-02	+				+	+		+			
ОК-03	+		+	+				+	+		
ОК-04	+		+	+				+		+	
ОК-05	+			+	+			+	+	+	+
ОК-06	+			+	+			+	+	+	+
ОК-07	+			+	+			+	+		
ОК-08	+			+	+				+	+	
ОК-09	+			+	+			+	+		+
ОК-10	+				+			+	+		
ОК-11	+			+	+			+	+		
ОК-12	+			+	+			+	+		
ОК-13	+			+	+			+	+		
ОК-14	+			+	+			+	+		
ОК-15	+					+		+			+
ОК-16	+			+	+			+	+		
ОК-17	+			+				+	+		
ОК-18	+	+	+	+							
ОК-19	+	+	+		+				+		
ОК-20	+			+	+			+	+		
ОК-21	+			+	+			+	+		
ОК-22	+			+	+			+	+		+
ОК-23	+			+	+			+	+		
ОК-24	+			+	+			+	+		
ОК-25	+			+	+			+			
ОК-26	+			+	+			+	+		
ОК-27	+	+			+	+					
ОК-28	+						+	+			
ОК-29	+			+	+			+	+		+
ОК-30	+			+	+			+	+		
ОК-31	+			+	+			+	+		
ОК-32	+			+	+			+	+		+
ОК-33	+			+	+			+			+
ОК-34	+			+	+			+	+		+
Атестація	+			+	+	+		+	+		+

	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10
ОК-01										
ОК-02										
ОК-03										
ОК-04										
ОК-05		+	+	+		+	+		+	
ОК-06		**+**	**+**	**+**			**+**		**+**	
ОК-07	+	+		+						
ОК-08		+		+		+			+	
ОК-09			+	+	+					+
ОК-10		+	+				+		+	
ОК-11										
ОК-12		+	+				+			+
ОК-13		**+**	**+**				**+**			**+**
ОК-14		**+**	**+**				**+**			**+**
ОК-15										
ОК-16		**+**	**+**				**+**			**+**
ОК-17		**+**					**+**			**+**
ОК-18										
ОК-19										
ОК-20		**+**	**+**				**+**			**+**
ОК-21	+	+		+						
ОК-22			+	+			+			+
ОК-23	+	+	+				+			+
ОК-24		+	+				+	+		+
ОК-25										
ОК-26	+	+		+			+			+
ОК-27										
ОК-28										
ОК-29										
ОК-30		+	+					+		
ОК-31		+	+	+					+	
ОК-32	+	+	+	+	+				+	
ОК-33		+	+	+	+		+			+
ОК-34		**+**	**+**	**+**	**+**		**+**			**+**
Атестація	+	+	+	+	+		+	+	+	+

8. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	РН01	РН02	РН03	РН04	РН05	РН06	РН07	РН08	РН09	РН10	РН11	РН12	РН13	РН14	РН15	РН16	РН17	РН18	РН19	РН20	РН21	РН22	РН23	РН24
ОК-01	+			+																			+	
ОК-02				+			+																	
ОК-03								+				+							+					
ОК-04							+					+							+					
ОК-05			+					+						+				+			+			
ОК-06			+					+						+							+			
ОК-07			+			+		+												+				+
ОК-08			+			+								+				+		+				
ОК-09			+						+										+	+		+		
ОК-10								+					+				+							
ОК-11						+														+				+
ОК-12								+			+	+												
ОК-13								+			+	+												
ОК-14			+					+				+							+					
ОК-15				+			+															+	+	
ОК-16											+	+				+								
ОК-17									+			+							+					
ОК-18									+													+	+	
ОК-19	+						+																+	
ОК-20								+				+							+					
ОК-21			+			+		+																+
ОК-22			+									+							+	+				
ОК-23								+				+		+										+
ОК-24								+			+		+											+
ОК-25		+	+																	+				
ОК-26			+					+			+													+
ОК-27									+														+	
ОК-28				+			+																	
ОК-29	+	+					+															+		
ОК-30								+					+				+							
ОК-31								+		+					+						+			
ОК-32	+		+		+															+				
ОК-33			+	+					+										+	+		+		
ОК-34			+		+														+	+		+		
Атестація			+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

9. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (наказ від 02.05.2023 р. № 21/01-05, https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/479_sistema-vyao_02.05.2023.pdf), розробленого згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 (ст. 16. Система забезпечення якості вищої освіти)та інших нормативних документів й передбачає здійсненням таких процедур і заходів:

Процедури та заходи системи внутрішнього забезпечення якості згідно Закону України «Про вищу освіту»	**Оцінка стану формування і застосування відповідних процедур та заходів в Університеті**
1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти	Розроблені та діють: - - Положення про організацію освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; - Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького; - Положення про внутрішнє забезпечення якості вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
2)здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм	Здійснюється щорічно відповідно до: - Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про гаранта освітньої програми у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково- педагогічних працівників на основі рейтингів науково- дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Регулюється: - Правилами призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; - Положенням про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково- педагогічних працівників

	Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на офіційному сайті університету
4)забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників	Відбувається регулярно. Проводиться робота щодо посилення практичного складника підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом стажувань на підприємствах, установах, організаціях у межах України та закордоном, участі в міжнародних проєктах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами. Регулюється: - Положенням про професійний розвиток науково-педагогічних та педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у т.ч. самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою	Забезпечено необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційно-технічне забезпечення, освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів, у тому числі через постійний моніторинг, оновлення змісту дисциплін, освітню платформу Moodle.
6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Використовуються інформаційні системи ЄДЕБО, АСУ.
7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Інформація про освітньо-професійну програму, ступені вищої освіти та професійні кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті університету: https://mdpu.org.ua/; та кафедри https://pn.mdpu.org.ua/bilogii_ta_fiz_reab/.
8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вишої освіти	Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти регулюється: -Положенням про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; -Положенням про академічну доброчесність у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького; -Кодексом академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; -Порядком застосування програмних засобів з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. Для здобувачів вищої освіти затверджено -Положення про кваліфікаційні (дипломні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

	В університеті створено постійну комісію Вченої ради з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності.
9) інші процедури і заходи	Чинну інституційну структуру системи внутрішнього забезпечення якості відображено в Положенні про організацію освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. В Університеті діє Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

10. Відповідність стандартам

1. Освітньо-професійна програма «Біологія» відповідає Стандарту вищої освіти спеціальності Е1 «Біологія та біохімія», галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика затвердженому та введеному в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21 листопада 2019 року № 1457.

11. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю.М. Рашкевича та Ж.В. Таланової. Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015. 106 с.
2. Закон «Про вищу освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text
3. Закон України «Про освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII // Відомості Верховної Ради. 2014. № 37, 38.
4. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
5. Закон України Про освіту зі змінами 2025 рік №2145-VIII від 05.09.2017, редакція від 21.11.2021 URL: https://urst.com.ua/act/pro_osvitu
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) - https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osvitii-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo
7. Стандарт вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем для спеціальності 091 «Біологія». Наказ МОН №1457 від 21.11.2019 https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/091-Biolohiya-1.pdf
8. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту від 28.07.2010 р. № 327 зі змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 16.08.2012 р. № 923. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n3
9. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010,

затверджений наказом Міністерства економіки України від 13 грудня 2024 року № 27751 (ЗМІНА № 14) URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v7751930-24#n11

10. Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. URL: https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/
11. Положення про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. URL: https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/
12. Положення про кваліфікаційні (дипломні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. URL: https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/
13. Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. URL: https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопаду 2011 р № 1341
15. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (Із змінами і доповненнями, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року N 509, від 25 червня 2020 року N 519)
16. URL: https://ips.ligazakon.net/document/KP111341?an=17
17. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ: № 674 від 27.09.2016; № 53 від 01.02.2017; № 762 від 07.07.2021; № 1392 від 16.12.2022). URL:
18. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text
19. Постанова КМУ від 15 квітня 2015 р. № 216 Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. № 992 «Про Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/216-2015-%D0%BF#Text
20. Постанова Кабінету Міністрів №1187 від 30.12.2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text
21. Проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. URL:

http://www.unideusto.org/tuningeu/.
22. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG.) URL: https://ihed.org.ua/wpcontent/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
23. Структури ключових компетенцій, які розглядаються як необхідні для всіх у суспільстві, заснованому на знаннях (Key Competences for Lifelong learning: A European Reference Framework – IMPLEMENTATION OF "EDUCATION AND TRAINING 2010", Work programme, Working Group B "Key Competences", 2004.
24. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) URL: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf
25. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) URL: http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Comm unique_AppendixIII_952778.pdf
26. INTERNATIONAL STANDARD CLASSIFICATION OF EDUCATION Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions URL: https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf
27. Міністерство освіти і науки України Наказ № 842 від 13.06.2024 р. «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» URL: https://mon.gov.ua/storage/app/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842.vid.13.06.2024.pdf